

BIJ HET AFSCHIED VAN H. STAF.

Op 1 October van dit jaar heeft de heer H. STAF zijn werkzaamheden als boswachter van Graaf BENTINCK EN WALDECK LIMPURG en beheerder van het landgoed Kernhem te Ede neergelegd. Met enkele woorden is dit geschreven doch weinigen zullen kunnen peilen, wat dit voor iemand als STAF betekent. Door zijn vader, die in dezelfde functie werkzaam was, reeds vroeg met het bos in aanraking, overziet STAF thans meer dan vijf en vijftig jaren geschiedenis van deze bossen. Hij kan er van vertellen, hoe in de tachtiger jaren en later bij de verkoping der buurtgronden grote stukken heide aan de Sijsselt en Edese Bos zijn toegevoed. Als ware het gisteren geschied, zo helder staat het hem nog voor de geest, hoe deze gronden met grove dennen werden bezaaid; in 1889 liefst 40 hectaren tegelijk. Het was een goedkope aanleg. De heide werd afgebrand, in de as werd 5 kg dennenzaad per ha gezaaid en het geheel met zand uit de zgn. zaai-potten, die wij nu nog op regelmatige afstanden in het bos terugvinden, bestrooid. Deze bezaaiingen hadden plaats in een tijd, dat de grove den de enige bruikbare houtsoort was voor bebossingen op deze schaal. Men wist, dat de gouden tijd van het eikenhakhout voorbij was, exoten waren nauwelijks bekend.

Bij herbebossingen ging hij anders te werk. Dan werden plantgaten gemaakt en tweejarige dennen gepoot, omstreeks 16.000 per ha. Ook grote oppervlakten eikenhakhout werden in de loop der jaren door planting van dennen tot opgaand bos hervormd en de grond zo tot grotere productiviteit gebracht.

Geen wonder, dat iemand, die met zo gunstig gevolg, ongetelde hectaren grove dennensbos heeft aangelegd, zijn ganse leven voorstander, ja voorvechter van deze houtsoort is gebleven. De aanleg was goedkoop, de afzet meestentijds gemakkelijk, de opbrengst redelijk.

Men mene niet, dat teleurstelling aan STAF bespaard is gebleven. Hoe heeft het hem gespeten, dat in de beide wereldoorlogen grote hoeveelheden hout gekapt moesten worden. Wie kan echter de ergernis beschrijven, die STAF heeft ondervonden van de vellingen der bezetters, die het bos zo deerlijk hebben geschonden.

Talrijk zijn de excursies van de Landbouwhogeschool die in het Edese Bos of de Sijsselt zijn gehouden. Begonnen onder VAN SCHERMBEEK worden zij nog regelmatig gehouden. Vele bosbouwers kennen STAF dan ook en degenen van hen, die nader met hem in contact kwamen, hebben hem hogelijk leren waarderen.

Door de toekenning der medaille in goud, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau bij gelegenheid van zijn veertigjarig jubileum is hem Koninklijke hulde gebracht.

Naast zijn taak als beheerder heeft de heer STAF ook sedert lange jaren op zeer bijzonder gewaardeerde wijze de taak van schatter vervuld. Niet alleen vele particuliere grondeigenaren, doch ook officiële in-

